

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/85/2020
Identifikačné číslo spisu:	6719201440
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Lalič
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:6719201440.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci oprávneného P. P. I., bývajúceho v W. W., P. XX, zastúpeného JUDr. Andreou Stupárovou, advokátkou vo Veľkej Lúke, Novomeského 1266/25, proti povinnej P. U. I., bývajúcej vo N., S. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Soňou Markovičovou Kissovou, advokátkou v Bratislave, Námestie SNP 13, o nariadenie výkonu rozhodnutia vo veci maloletej O. I., narodenej XX. X. XXXX, bývajúcej u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, so sídlom v Martine, Ladislava Novomeského 4, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 5 Em 2/2019, o dovolaní povinnej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. januára 2020 sp. zn. 2 CoE 267/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen uznesením z 2. augusta 2019 č. k. 5 Em 2/2019-201 odložil výkon uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. marca 2019 č. k. 12 CoPno 1/2019-1005 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. apríla 2019 č. k. 17 CoP 7/2019-1143 do právoplatného skončenia konania o dovolaní matky podaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. apríla 2019 č. k. 17 CoP 7/2019-1143 o zamietnutí návrhu matky na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. marca 2019 č. k. 12 CoPno 1/2019-1005, na základe ktorého mala matka (povinná) povinnosť dočasne odovzdať maloletú dcéru do osobnej starostlivosti otca (oprávneného). V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že odlúčenie maloletej od matky v aktuálnom čase sa po zhodnotení šetrenia pomerov v domácom prostredí maloletej javí ako nevyhovujúce pre citovú stabilitu maloletej a aj vzhľadom k tomu, žeby sa u nej mohol zhoršiť zdravotný stav, ktorý je značne podmienený jej psychickým stavom. Z týchto dôvodov mal za to, že odlúčenie maloletej od matky by nebolo priaznivé pre vývoj maloletej, čo podľa jeho názoru je dôvodom pre odklad výkonu rozhodnutia v zmysle § 389 ods. 1 C.m.p.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oprávneného (otca) z 29. januára 2020 sp. zn. 2 CoE

267/2019 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, pretože dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané, neexistovali. Konštatoval, že podanie mimoriadneho opravného prostriedku proti exekučnému titulu nie je zákonným dôvodom pre odloženie jeho výkonu, a zároveň dodal, že v posudzovanej veci nezistil splnenie podmienok pre postup podľa § 389 ods. 1 C.m.p., teda že by bol výkonom rozhodnutia vážne ohrozený život, zdravie alebo priaznivý vývoj maloletej, ktoré musia byť preukázané, a nie založené len na hypotetickej úvahe súdu.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala povinná (matka) dovolanie, ktorého prípustnosť a opodstatnenosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. Uviedla, že vady zmätočnosti vymenované v § 420 C.s.p. súdna prax považuje za natolko závažné, že by mali viesť k zrušeniu každého rozhodnutia, ktoré je nimi postihnuté, a nie len rozhodnutia vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pretože inak môžu spôsobiť vážnu a nenapraviteľnú ujmu na právach účastníka konania. Namietala, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu jej bolo porušené právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces, a to tým, že odôvodnenie jeho rozhodnutia je v príkrom rozpore so skutočnosťami, ktoré boli preukázané, a že dostatočne nezohľadňuje všetky relevantné skutočnosti, čo ho robí arbitrárnym. Zároveň súdom oboch nižších inštancií vytýkala, že neboli jej doručované niektoré podania oprávneného, čím došlo k porušeniu zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania. Podľa jej názoru odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, pretože nerozhodol v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, ktorý musí prevážiť nad záujmom rodiča. Zo zistených pomerov a s prihliadnutím na vyjadrený názor maloletého dieťaťa vyplýva, že maloletá má a bude mať najlepšie podmienky pre svoj riadny a bezproblémový vývin vytvorené a zabezpečené u matky a nie je daná potreba bezodkladne inak upraviť pomery rodičov k nej. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil.

4. Oprávnený vo vyjadrení k dovolaniu povinnej uviedol, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon prípustnosť dovolania vylučuje. Preto navrhol, aby ho dovolací súd ako neprípustné odmietol, resp. ako nedôvodné zamietol.

5. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu povinnej nevyjadril.

6. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Právna úprava v Civilnom mimosporovom poriadku týkajúca sa prípustnosti dovolania v civilných mimosporových konaniach (§ 76 a § 77 C.m.p.) sa však nevzťahuje na konania o výkone rozhodnutia vo veciach maloletých (§ 370 až § 391 C.m.p.), preto bolo potrebné posudzovať prípustnosť dovolania povinnej podľa ustanovení Civilného sporového poriadku.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) účastník konania, v ktorého neprospech (posudzujúc z procesného hľadiska) bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

8.1. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

8.2. Civilný sporový poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok a jeho mimoriadna povaha sa prejavuje, okrem iného, aj v prísne regulovaných predpokladoch jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 C.s.p. vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú

vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

8.3. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

9. V posudzovanej veci povinná dovolaním napadla uznesenie odvolacieho súdu, ktorým zrušil uznesenie súdu prvej inštancie o odklade výkonu rozhodnutia.

10.1. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 420 C.s.p. nie je prípustné.

10.2. V zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 420 C.s.p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C.s.p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

10.3. Zmyslom právneho inštitútu odkladu výkonu rozhodnutia je reakcia na vzniknutý stav (situáciu) po právoplatnosti exekučného titulu, kedy je namieste - s ohľadom na ochranu najlepšieho záujmu maloletého - vo výkone rozhodnutia nepokračovať, ale ho odložiť na vymedzený čas, resp. ohraničené obdobie (v danom prípade do rozhodnutia súdu o dovolaní matky proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia, ktorým bola matke uložená povinnosť odovzdať maloletú dcéru do osobnej starostlivosti otca). Odložením výkonu rozhodnutia sa teda vykonávacie konanie nekončí, ale po uplynutí vymedzeného času alebo odpadnutí prekážky, na ktorý (resp. počas trvania ktorej) bol odklad povolený, súd bude ďalej vo vykonávacom konaní pokračovať a po riadnom zisťovaní, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu, rozhodne, či nariadi výkon rozhodnutia a následne či výkon rozhodnutia uskutoční alebo konanie bez jeho uskutočnenia zastaví, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia zamietne. Dovolací súd so zreteľom na uvedené dospel k záveru, že uznesenie o odklade výkonu rozhodnutia nie je ani rozhodnutím vo veci samej (teda meritórnym rozhodnutím o predmete, pre ktorý sa vedie súdne konanie), ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej návrhom na začatie konania) končí. Z týchto dôvodov prípustnosť dovolania povinnej v zmysle § 420 C.s.p. nevyplýva (tiež porov. 3 Cdo 242/2018).

11.1. Prípustnosť dovolania proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým zrušil uznesenie súdu prvej inštancie o odklade výkonu rozhodnutia, nevyplýva ani z ustanovenia § 421 C.s.p., pretože dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia vecí je v zmysle § 421 ods. 1 C.s.p. prípustné len proti rozhodnutiam odvolacieho súdu, ktorým buď potvrdil, alebo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, a nie aj proti zrušujúcim rozhodnutiam odvolacieho súdu.

11.2. Napokon dovolací súd považuje vo vzťahu k argumentácii povinnej o odklone od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) za potrebné dodať, že odloženie výkonu rozhodnutia je vždy výsledkom posúdenia čisto individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, a preto nemôžu byť považované za pravidlo pre iné prípady. V takejto individuálnej otázke sa teda ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk pre odklad výkonu rozhodnutia postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. Povinná vo svojom dovolaní neuvádza spôsobom zodpovedajúcim § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania (nešpecifikuje ustálenú rozhodovacia prax dovolacieho súdu vo vzťahu k nou konkretizovanej právnej otázke, od ktorej sa mal podľa jej názoru dovolací súd pri svojom

rozhodovaní odkloniť; porov. R 83/2018), a preto na jeho podklade nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

12. Z uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že dovolanie povinnej smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, a preto ho podľa § 447 písm. c/ C.s.p. odmietol.

13. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 52 C.m.p. v spojení s § 453 ods. 1 C.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.